

Brüsszel, 2025. március 27.
(OR. en)

7496/25

Intézményközi referenciaszám:
2025/0060(NLE)

RECH 125
ATO 12

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. március 26.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 111 final
Tárgy:	Javaslat A TANÁCS HATÁROZATA a Közös Kutatóközpont által a 2024–2027-es időszakban a petteni nagyfluxusú reaktorról összefüggésben az Európai Atomenergia-közösség részére végrehajtandó kiegészítő kutatási program elfogadásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 111 final.

Melléklet: COM(2025) 111 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.3.26.
COM(2025) 111 final

2025/0060 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Közös Kutatóközpont által a 2024–2027-es időszakban a petteni nagyfluxusú reaktorral összefüggésben az Európai Atomenergia-közösség részére végrehajtandó kiegészítő kutatási program elfogadásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A petteni (Hollandia) nagyfluxusú reaktor (a továbbiakban: HFR) egy, a Holland Királysággal 1961-ben 99 évre megkötött megállapodásnak megfelelően a Bizottság által képviselt Európai Atomenergia-közösség (Euratom) rendelkezésére bocsátott kutató létesítmény. A szóban forgó megállapodásban a Bizottság a Közösség nevében vállalta, hogy felépíti a szükséges létesítményeket, és további felszereléseket is biztosít a létesítmények (ideértve a HFR-t is) „optimális kihasználása” érdekében. A Bizottság Közös Kutatóközpontja 1967 óta a Nuclear Research and consultancy Group (NRG, Nukleáris kutatási és tanácsadási csoport) holland üzemeltetőt bízta meg a reaktor üzemeltetésével az 1961-es telephely-megállapodáson alapuló együttműködési szerződés keretében.

A HFR közösségi programként működött 1971-ig, amikor az Euratom-Szerződés 7. cikke alapján a közösségi költségvetésből finanszírozott közösségi programokat integráló kiegészítő programmá alakult át. Azóta a nagyfluxusú reaktor egymást követő kiegészítő programok keretében működik, amelyekben a tagállamok változó köre vesz részt.

A két vagy több tagállam által finanszírozott kiegészítő kutatási program révén a HFR folyamatos és megbízható neutronforrást biztosít kísérleti célokra. A kiegészítő programok keretében vizsgált területek a következők: a nukleáris anyagok és a nukleáris üzemanyagok tudományos vizsgálata az atomreaktorok biztonságának növelése érdekében (a maghasadás és a magfúzió elvén működő reaktorokat egyaránt ideértve); a reaktorok öregedésével és a reaktorok teljes élettartamra kiterjedő fenntartásával összefüggő kérdések vizsgálata; fejlett üzemanyagciklusok kutatása; valamint a hulladékgazdálkodás kérdéseinek kutatása. A reaktor emellett szakképző létesítményként is működik, és ennek keretében olyan, doktori tanulmányokat folytató hallgatókat és doktori címmel már rendelkező ösztöndíjasokat fogad, akik nemzeti vagy európai programok keretében végzik kutatási tevékenységüket.

A legutóbbi kiegészítő programot 2020. június 29-én fogadták el négy évre (2020–2023) (a Tanács (Euratom) 2020/960 határozata, HL L 211/14, 2020.7.3.). A programot az Európai Atomenergia-közösség részére a Közös Kutatóközpont (JRC) hajtja végre. A 2020–2023-as időszakra szóló kiegészítő kutatási program forrásai a két részt vevő tagállamtól: Hollandiától és Franciaországtól származtak, és mindösszesen 27 854 000 EUR-t tettek ki. Ez az összeg a reaktor leszerelési pénzalapjához nyújtott éves hozzájárulásokat is tartalmazta. A jelenlegi kiegészítő kutatási program 2023. december 31-én véget ért.

A reaktorban (az üzemeltető felelőssége alatt) kereskedelmi radioizotóp-előállítás is folyik, a létesítmény az Európában évente végrehajtott összesen 10 millió gyógyászati diagnosztikai eljárás több mint 65 %-ához szolgáltat izotópokat. A reaktor az európai radiofarmakológiai vállalatok nélkülözhetetlen beszállítója. Ezenkívül a reaktor termelése – a létesítmény elhelyezkedésének köszönhetően – gyorsan eljuttatható az európai orvosi központokba. Ez rendkívül lényeges szempont a legújabban használt rövid élettartamú izotópok esetében.

Ez a tanácsi határozatra irányuló javaslat a nagyfluxusú reaktor üzemeltetésére irányuló újabb négyéves (2024–2027) programra vonatkozik, amely Hollandia részéről a Nuclear Research and consultancy Group (NRG, Nukleáris kutatási és tanácsadási csoport), Franciaország részéről pedig a Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives (CEA, Atomenergetikai és alternatív energetikai bizottság) hozzájárulására épül. A 2024–2027-es

időszakra szóló kiegészítő kutatási programhoz nyújtott hozzájárulás összege – a nagyfluxusú reaktor normális üzemeltetését és karbantartását feltételezve – négy év alatt 26,815 millió EUR lesz. Ez az összeg a reaktor leszerelési pénzalapjához nyújtott éves hozzájárulásokat is tartalmazza. Amennyiben a 2024–2027-es időszak során az üzemeltető NRG a biztonságos megőrzési állapot kihirdetése előtt hivatalos értesítést küld a nemzeti biztonsági hatóságoknak a nagyfluxusú reaktor végleges leállításáról, a fennmaradó befizetések és a bizottsági fizetési felhívások felfüggesztésre kerülnek.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

1996. június 27-i ülésén a Tanács kijelentette, hogy a reaktor megfelelő finanszírozás esetén hozzájárulhat a közösségi programok végrehajtásához, függetlenül attól, hogy erre a kutatási keretprogramokkal összefüggésben kerül-e sor vagy sem.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Tárgytalan.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat az Euratom-Szerződés 7. cikkén alapul.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Tárgytalan.

- **Arányosság**

Tárgytalan.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Tárgytalan.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A nukleáris területen végzett kutatási tevékenységükre való tekintettel megkeresett tagállamok közül két tagállam: Hollandia és Franciaország vállalta a reaktor finanszírozásában való részvételt.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

Tárgytalan.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Tárgytalan.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az új kiegészítő program pénzügyi kimutatásának tanúsága szerint a program forrásait két részt vevő tagállam, Hollandia és Franciaország szolgáltatja. E két tagállam hozzájárulása a 2024–2027-es időszakra összesen 26,815 millió EUR. Ez az összeg és a várható kereskedelmi bevételek együttesen olyan megfelelő operatív költségvetést biztosítanak, amely fedezi a reaktornak a 2024–2027-es időszakra várható becsült költségeit. Megjegyzendő, hogy a költségvetés a reaktor leszerelésére előirányzott összegeket, valamint a nagyfluxusú reaktor általános fenntartási költségeit, a közműdíjakat, a biztosítási költségeket és a kiégett fűtőelemek kezelési költségeit is tartalmazza.

A Bizottság megerősíti a Tanács 1996. június 27-i ülésének jegyzőkönyvében rögzített nyilatkozatát, amely szerint „a reaktor megfelelő finanszírozás esetén hozzájárulhat a közösségi programok végrehajtásához, függetlenül attól, hogy erre a keretprogramokkal összefüggésben kerül-e sor vagy sem. Erre a részvételre vagy piaci alapon, vagy a JRC intézetei számára a tevékenységük végrehajtásához nyújtott besugárzási szolgáltatások útján kerül majd sor”. Ez azt jelenti, hogy a Bizottság a saját intézményi költségvetéséből származó pénzeszközökkel nem fog hozzájárulni a reaktor működési költségeihez (ideértve a reaktor esetleges karbantartási és javítási költségeit is).

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A Közös Kutatóközpont igazgatótanácsa folyamatosan tájékoztatást kap a program végrehajtásáról. A Bizottság e határozat végrehajtásáról zárójelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Tárgytalan.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Közös Kutatóközpont által a 2024–2027-es időszakban a petteni nagyfluxusú reaktorral összefüggésben az Európai Atomenergia-közösség részére végrehajtandó kiegészítő kutatási program elfogadásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 7. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a Tudományos és Műszaki Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) A petteni nagyfluxusú reaktor (a továbbiakban: HFR) eddig is fontos eszköze volt az elméleti és kísérleti anyagtudomány, a nukleáris orvostudomány, valamint az atomreaktorok biztonsága területén folyó közösségi kutatásoknak.
- (2) A HFR üzemeltetése egymást követő kiegészítő kutatási programok támogatásával zajlik. Az (Euratom) 2020/960 tanácsi határozattal¹ négyéves időtartamra létrehozott legutóbbi kiegészítő kutatási program 2023. december 31-én véget ért.
- (3) Tekintettel arra, hogy az atomreaktorok biztonságának javítása, az egészségügy (beleértve az orvostudomány területén folytatott kutatásokhoz szükséges orvosi izotópok fejlesztését is), a magfúzió, az alapkutatás, a képzés, valamint a hulladékgazdálkodás (beleértve az Európa érdeklődésére számot tartó reaktorrendszerek nukleáris üzemanyagának viselkedésével összefüggő biztonsági kérdések vizsgálatának lehetőségét is) területén a Közösség által végzett kutatás számára a reaktor pótolhatatlan infrastruktúraként továbbra is nagy jelentőségű, a HFR üzemeltetését indokolt egy 2027 végéig tartó kiegészítő kutatási program keretében tovább folytatni.
- (4) Tekintettel arra, hogy a *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F* (Nukleáris kutatási és tanácsadási csoport) és a *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* (CEA, Atomenergetikai és alternatív energetikai bizottság) mint Hollandia, valamint Franciaország végrehajtó szerve számára különleges jelentőséggel bír a HFR besugárzási képessége, az említett szervezetek megállapodtak arról, hogy

¹ A Tanács (Euratom) 2020/960 határozata (2020. június 29.) a Közös Kutatóközpont által a 2020–2023-as időszakban a petteni nagyfluxusú reaktorral összefüggésben az Európai Atomenergia-közösség részére végrehajtandó kiegészítő kutatási program elfogadásáról (HL L 211., 2020.7.3., 14. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/960/oj>).

teljes egészében finanszírozni fogják a HFR-rel kapcsolatos, a 2024–2027-es időszakra vonatkozó kiegészítő kutatási programot oly módon, hogy pénzügyi hozzájárulásukat külső címzett bevételként az Európai Unió általános költségvetésébe fizetik be.

- (5) Az említett hozzájárulások célja a nagyfluxusú reaktor üzemeltetésének egy kutatási program támogatása céljából történő finanszírozása, valamint a reaktor normális működésének és rendszeres karbantartásának a finanszírozása. Amennyiben az üzemeltető NRG a biztonságos megőrzési állapot kihirdetése előtt hivatalos értesítést küld a holland nemzeti szabályozó hatóságnak a nagyfluxusú reaktor végleges leállításáról, a még teljesítendő befizetések és a bizottsági fizetési felhívásokat helyénvaló felfüggeszteni.
- (6) A kiegészítő kutatási programok közötti folytonosság, illetve a HFR-rel összefüggésben végrehajtandó, a 2024–2027-es időszakra szóló kiegészítő kutatási program zökkenőmentes működése érdekében e határozatot 2024. január 1-jétől indokolt alkalmazni.
- (7) A Közös Kutatóközpont igazgatótanácsa a 96/282/Euratom bizottsági határozat² 4. cikke (2) bekezdésének megfelelően benyújtotta előzetes véleményét³,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács a 2024. január 1-jén kezdődő négyéves időszakra elfogadja a petteni nagyfluxusú reaktor (a továbbiakban: HFR) üzemeltetésével kapcsolatos kiegészítő kutatási programot (a továbbiakban: a program), melynek célkitűzéseit az I. melléklet tartalmazza.

2. cikk

A program végrehajtásának 26 815 000 EUR összegűre becsült költsége teljes egészében Franciaországnak a *Commissariat à l'énergie atomique et aux énergies alternatives* (CEA, Atomenergetikai és alternatív energetikai bizottság) révén és Hollandiának a *Nuclear Research and consultancy Group V.O.F* (NRG, Nukleáris kutatási és tanácsadási csoport) révén nyújtott hozzájárulásaiból kerül finanszírozásra. Ezen összeg bontását a II. melléklet tartalmazza. Az említett hozzájárulásokat az (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 21. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban külső címzett bevételnek kell tekinteni.

3. cikk

- (1) A program igazgatása a Bizottság feladata. E célból a Közös Kutatóközpont szolgálatait veszi igénybe.

² A Bizottság 96/282/Euratom határozata (1996. április 10.) a Közös Kutatóközpont átszervezéséről (HL L 107., 1996.4.30., 12. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

³ 2024. november 7-i vélemény.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (2) A Bizottság folyamatosan tájékoztatja a Közös Kutatóközpont igazgatótanácsát a program végrehajtásáról.

4. cikk

Amennyiben az NRG a biztonságos megőrzési állapot kihirdetése előtt hivatalos értesítést küld a holland nemzeti szabályozó hatóságnak a nagyfluxusú reaktor végleges leállításáról, a Franciaország által a CEA-n keresztül és a Hollandia által az NRG-n keresztül teljesítendő további befizetésekre vonatkozó kötelezettség és az e határozat alapján tett bizottsági fizetési felhívások felfüggesztésre kerülnek.

5. cikk

A Bizottság e határozat végrehajtásáról zárójelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 2024–2027-es időszakra szóló program lejártát követően.

6. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

7. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Ezt a határozatot 2024. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

A Közös Kutatóközpont által a 2024–2027-es időszakban a nagyfluxusú reaktorral összefüggésben az Európai Atomenergia-közösség részére végrehajtandó kiegészítő kutatási program

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

1. cím: Kutatás és innováció

01 20. alcím: Kísérleti projektek, előkészítő intézkedések, előjogok és egyéb fellépések

01 20 03. jogcímcsoport: Egyéb tevékenységek

01 20 03 05. jogcím: A nagyfluxusú reaktor (HFR) üzemeltetése – a HFR kiegészítő kutatási programok

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

☐ új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés⁵

☒ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

A nagyfluxusú reaktor (HFR) fontos szerepet tölt be az Európai Unióban a gyógyászati célú radioizotóp-előállítás támogatásában, valamint az atomerőművek öregedésének és élettartamuk meghosszabbításának biztonsági vonatkozásaival, az üzemanyag-biztonság javításával és a biztonságos nukleárishulladék-gazdálkodással kapcsolatos kutatási területeken és a képzésben.

Ezenkívül az alapkutatás neutronsugarakat használ az anyagszerkezet vizsgálatához. E tevékenység folyamatosan fejlődik, és hozzájárul a lebomlási mechanizmusok megértéséhez és mérsékléséhez a meglévő atomerőművek biztonsága érdekében. A termonukleáris fúzió területén számos projekt zajlik a jövőbeli fúziós reaktorokban használt szerkezeti és szaporítóanyagok tesztelésére.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

Konkrét célkitűzés

A nagyfluxusú reaktorra vonatkozó kiegészítő program legfontosabb célkitűzése a reaktor biztonságos és megbízható üzemeltetésének biztosítása. Ez a tevékenység a

⁵ A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

létesítménynek a műszaki élettartam végéig történő rendes hasznosítását, a kísérletekhez szükséges neutronfluxus biztosítását és a gyógyászati célú izotóp-előállítást foglalja magában.

1.4.3. *Várható eredmény(ek) és hatás(ok)*

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdeményezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

Besugárzási adatok és kísérleti eredmények számos szakterületen, köztük: az atomreaktorok biztonsága; radioizotópok fejlesztése és előállítása gyógyászati és kutatási célokra; a fűzős reaktorokban felhasználható anyagok kutatása; nukleáris alapkutatás és szakképzés; hulladékgazdálkodási kérdések; a reaktorrendszerek új, biztonságosabb generációjához szükséges nukleáris üzemanyagok.

1.4.4. *Teljesítménymutatók*

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

A Bizottság kötelezettségei a kiegészítő kutatási program igazgatására, valamint ebből következően a reaktor üzemeltetésének műszaki aspektusaival, a reaktor tudományos hasznosításával és a költségvetés helyzetével kapcsolatos jelentéstételre terjednek ki. A Közös Kutatóközpont zárójelentést fog készíteni, amely magában foglalja:

- a reaktor üzemeltetési adatait is tartalmazó műszaki jelentést;
- a legfontosabb tudományos eredmények összefoglaló ismertetését;
- a karbantartási és a fenntartási tevékenységek helyzetének ismertetését;
- a költségvetés helyzetének ismertetését, figyelemmel a tagállamoktól származó bevételekre és a kiegészítő kutatási program költségvetésének felhasználására (beleértve a leszerelésre előirányzott forrásokat, az igazgatási költségeket, az üzemeltetőnek teljesített kifizetéseket stb. is).

1.5. **A javaslat/kezdeményezés indoklása**

1.5.1. *Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével*

A reaktor célja a részt vevő tagállamok kutatási-fejlesztési tevékenységének támogatása a nukleáris létesítmények és a nukleáris üzemanyagciklus biztonsága, a hulladékgazdálkodás, a termionukleáris fűző, az alapkutatás és a szakképzési kapacitások területén.

A létesítmény továbbra is aktívan közreműködik a reaktorok biztonságának javításában. A tevékenységek koordinálása, az eredmények terjesztése és a harmonizáció támogatása európai hálózatokon keresztül valósul meg.

A reaktornak célja továbbá az orvosi radioizotópok előállítása is.

- 1.5.2. *Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.*

A reaktorral összefüggésben végzett kutatási tevékenység többletértéke a határokon átnyúló hatásokban, a méretgazdaságosságban, valamint a nemzeti szinten kutatásra fordított összegek csökkenésében jelentkezik.

A reaktor az Európában évente végrehajtott összesen 10 millió gyógyászati diagnosztikai eljárás több mint 65 %-ához szükséges radioizotópok kereskedelmi előállítását is végzi. Az európai egészségügy (kórházak, klinikák, orvosok stb.) szempontjából rendkívül fontos létesítményről van szó, hiszen radioizotópokat az egészségügy különböző területein alkalmaznak (elsődleges felhasználási területük a rákos megbetegedések diagnosztizálása, megelőzése és kezelése). Nagyon kevés az alternatíva, hiszen a reaktor éppen a jelenleg leggyakrabban felhasznált rövid felezési idejű izotópokat állítja elő. Európai elhelyezkedésénél fogva a reaktor termékei gyorsan eljuttathatók az európai gyógyászati központokba.

Az európai szintű beavatkozás az EU-ban rendelkezésre álló nukleáris kutatóreaktorok korlátozott száma miatt is indokolt.

- 1.5.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

A gyógyászati célra használt Tc-99m technécium-izotópot ma rendkívül csekély számú gyártóreaktorban állítják elő, közülük az egyik a petteni nagyfluxusú reaktor. Mivel ezek a reaktorok az 1950-es és az 1960-as években épültek, lassan élettartamuk végéhez érnek, ami miatt egyre gyakoribbak a tervezett karbantartás miatti leállások és a termelés nem tervezett megszakításai. 2009. május közepén az orvosi izotópokat előállító kanadai NRU reaktor leállt, és a 2009-es év hátralevő részében nem is indult újra, aminek következtében világszerte tartós hiány állt elő az orvosi izotópok kínálatában. A petteni reaktort 2010-ben a reaktortartály hűtőköri vezetékének bélése miatt végzett javítások miatt kellett leállítani. 2015-ben a francia Osiris kutatóreaktort állították le végleg. Ezek az események fennakadást okoztak az orvosiizotóp-ellátásban. A közelmúltban, 2023-ban több jelentős esemény is kedvezőtlenül hatott az ellátásra: nevezetesen a lengyelországi MARIA kutatóreaktor késedelmes újbóli üzembe helyezése, a HFR felújítások miatti késedelmes újraindítása, valamint a dél-afrikai SAFARI kutatóreaktor működésének késedelme a tervezett karbantartást követően.

- 1.5.4. *A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák*

A javasolt kiegészítő kutatási program a nukleáris technológiák biztonságával kapcsolatos különböző tudományos és technológiai kihívásokkal foglalkozik majd. A program tevékenységei szorosan kapcsolódnak majd a Horizont Európa 2021 és 2025 közötti időszakra vonatkozó Euratom kutatási és képzési programjához és annak meghosszabbításához (2026–2027).

A HFR – mint a JRC nukleáris kutatólétesítménye – végleges leszerelésével a nukleáris létesítmények leszerelésére és a radioaktív hulladékok kezelésére irányuló célzott pénzügyi program létrehozásáról szóló (Euratom) 2021/100 rendelet foglalkozik. A kiegészítő program hatálya alá kizárólag a reaktor biztonságos

üzemeltetése tartozik, a program és a fent említett tanácsi rendelet sem a hatály, sem a költségvetés szempontjából nem érintik egymást.

- 1.5.5. *A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is*

Tárgytalan.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☒ határozott időtartam

☒ 2024. január 1. és 2027. december 31. között hatályos

☒ pénzügyi hatás: 2024-től 2027-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és 2024-től 2028-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☐ határozatlan időtartam

beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-tól ÉÉÉÉ-ig

azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)⁶

☒ Bizottság általi közvetlen irányítás

☒ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ Megosztott irányítás a tagállamokkal

☐ Közvetett irányítás a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségek (nevezze meg)

☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

☐ közjogi szervek

☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak

☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek

☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.

Megjegyzések

A reaktor egy, az Euratom és Hollandia között 1961. július 25-én létrejött megállapodásnak (99 éves haszonbérlet) megfelelően a Bizottság tulajdonát képezi. A reaktor üzemeltetése a hollandiai NRG mint az üzemeltetési engedély jogosultja felelősségi körébe tartozik, ami lehetővé teszi, hogy az üzemeltetés és a hasznosítás független, fenntartható jogi keretek között

⁶ Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

történjék. A JRC által végrehajtandó kiegészítő kutatási program további kutatási célú bevételeket jelent a finanszírozó tagállamok számára.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

A Bizottság kötelezettségei a kiegészítő kutatási program igazgatásából, valamint ehhez kapcsolódóan az éves jelentések elkészítéséből állnak az alábbi témákban:

- i. a reaktor üzemeltetésének műszaki aspektusai;
- ii. a reaktor tudományos hasznosítása;
- iii. a reaktor költségvetési helyzete a tagállamoktól származó pénzügyi bevételek tekintetében; valamint
- iv. a teljesített kifizetések.

A program a JRC tervezési ciklusában valamint az éves irányítási tervben is szerepel. Ennek megfelelően a felsorolt célkitűzések teljesülésének nyomon követése szerepelni fog a JRC tevékenységéről készített éves jelentésekben.

A JRC emellett zárójelentést készít, amely a kiegészítő kutatási program igazgatásáról szól, és magában foglalja:

- a reaktor üzemeltetési adatait is tartalmazó műszaki jelentést;
- a legfontosabb tudományos eredmények összefoglaló ismertetését;
- a karbantartási tevékenységek helyzetének ismertetését;
- a költségvetés helyzetének ismertetését, figyelemmel a tagállamoktól származó bevételekre és a kiegészítő kutatási program költségvetésének felhasználására (beleértve a leszerelésre előirányzott forrásokat, az igazgatási költségeket stb. is).

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. *Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása*

A program egy korábbi kiegészítő kutatási program folytatása. Előkészítése kapcsán a részt vevő tagállamok belső értékelést végeztek, amelynek keretében elemezték a részvételükkel kapcsolatos kockázatokat.

2.2.2. *A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk*

A kiegészítő kutatási program igazgatásáról jelentések fognak készülni, amelyek műszaki, tudományos és költségvetési kérdésekkel (ideértve a leszerelésre előirányzott összegeket is) foglalkoznak.

2.2.3. *A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

Tárgytalan.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

A fent említett jelentésekkel kapcsolatos, a műszaki és a költségvetési szempontokra egyaránt kiterjedő audit- és belső kontrollfeladatokat a Közös Kutatóközpont tisztviselői látják el.

A jogszabályok biztosítani fogják, hogy az ellenőrzéseket és a helyszíni ellenőrzéseket a Bizottság szolgálatai – köztük az OLAF – az OLAF által javasolt standard rendelkezéseknek megfelelően tudják lefolytatni.

A JRC csalás elleni stratégiáját 2022-ben frissítették annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a Bizottság csalás elleni stratégiájának az OLAF legújabb módszertanát figyelembe vevő aktualizálásához.

A hasadóanyagok mozgásának ellenőrzése az Euratom és a NAÜ keretében történik.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff. ⁷	EFTA-országoktól ⁸	tagjelölt országoktól ⁹	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
1a.	01 20 03. jogcímcsoport – Egyéb tevékenységek 01 20 03 05. jogcím – A nagyfluxusú reaktor (HFR) üzemeltetése – Kiegészítő HFR-programok	differentiált	NEM	NEM	NEM	IGEN

Létrehozandó új költségvetési sorok: nem alkalmazandó

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff.	EFTA-országoktól	tagjelölt országoktól	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM	IGEN/NEM

⁷ diff. = differenciált előirányzatok / nem diff. = nem differenciált előirányzatok.

⁸ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

⁹ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☒ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	1a.	Versenyképesség a növekedésért és a foglalkoztatásért
------------------------------------	-----	---

Főigazgatóság: Közös Kutatóközpont (JRC)			2024. év ¹⁰	2025. év	2026. év	2027. év	>-2027. év	ÖSSZESEN
• Operatív előirányzatok								
Költségvetési sor ¹¹ : 01 20 03 05	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Kifizetési előirányzatok	(2a)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Meghatározott egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ¹²								
Költségvetési sor		(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
A JRC Főigazgatósághoz tartozó	Kötelezettségvállalási	=(1a)+(1b)+(3)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.

¹⁰ Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

¹¹ A 2020. évi hivatalos költségvetési nomenklatúra szerint; a 2021–2023 közötti időszak tekintetében a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret nomenklatúrája szerint kell meghatározni.

¹² Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

előirányzatok ÖSSZESEN	előirányzatok							
	Kifizetési előirányzatok	$=(2a)+(2b)+(3)$	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Kifizetési előirányzatok	(5)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Bizonyos egyedi programok keretéből igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN	finanszírozott	(6)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
A többéves pénzügyi keret 1a. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	$=(4)+(6)$	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
	Kifizetési előirányzatok	$=(5)+(6)$	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Ha a javaslat/kezdeményezés egynél több operatív fejezetet is érint, ismételje meg a fenti szakaszt: N/A

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)							
	Kifizetési előirányzatok	(5)							
Bizonyos egyedi programok keretéből igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN (összes operatív fejezet)	finanszírozott	(6)							
A többéves pénzügyi keret 1–4. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN (Referenciaösszeg)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	$=(4)+(6)$							
	Kifizetési	$=(5)+(6)$							

	előirányzatok									
--	---------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

A többéves pénzügyi keret fejezete	5.	„Igazgatási kiadások”
---	-----------	-----------------------

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a [pénzügyi kimutatás mellékletébe](#) (a belső szabályzat V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyre)

		N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			ÖSSZESEN
Főigazgatóság: <.....>									
• Humánerőforrás		N/A	N/A	N/A	N/A				N/A
• Egyéb igazgatási kiadások		N/A	N/A	N/A	N/A				N/A
<...> Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok	N/A	N/A	N/A	N/A				N/A

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	N/A	N/A	N/A	N/A				N/A
--	---	-----	-----	-----	-----	--	--	--	-----

millió EUR (három tizedesjegyre)

		N. év¹³	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.				p.m.
	Kifizetési előirányzatok	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.				p.m.

¹³ Az N. év a javaslat/kezdményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ↓			2024. év		2025. év		2026. év		2027. év		ÖSSZESEN	
	KIMENETEK											
	Típus ¹⁴	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITÜZÉS ¹⁵ ...			A nagyfluxusú reaktor (HFR) biztonságos és megbízható üzemeltetése									
- Kimenet	Teljes teljesítmény melletti üzemnapok száma	N/A	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	1 000	p.m.
1. konkrét célkitűzés részösszege			250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	1 000	p.m.
ÖSSZESEN			250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	250	p.m.	1 000	p.m.

¹⁴ A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

¹⁵ Az 1.4.2. pontban leírtak szerint. „Konkrét célkitűzés(ek)...”

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

☒ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	N. év ¹⁶	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekké bővíthető.	ÖSSZESEN
--	---------------------	------------	------------	------------	---	----------

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETE								
Humán erőforrás								
Egyéb igazgatási kiadások								
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉNEK részösszege								

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉN¹⁷ kívül								
Humán erőforrás								
Egyéb igazgatási jellegű kiadások								
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉN kívüli részösszeg								

ÖSSZESEN								
-----------------	--	--	--	--	--	--	--	--

A humán erőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

¹⁶ Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

¹⁷ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☒ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

	N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkal bővíthető.		
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
XX 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviselőteken)							
XX 01 01 02 (a küldöttségeknél)							
XX 01 05 01/11/21 (közvetett kutatás)							
10 01 05 01/11 (közvetlen kutatás)							
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve ¹⁸							
XX 01 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)							
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)							
XX 01 04 yy ¹⁹	- a központban						
	- a küldöttségeknél						
XX 01 05 02/12/22 (AC, END, INT – közvetett kutatás)							
10 01 05 02/12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)							
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN							

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	A Közös Kutatóközpont egyetlen feladata a kiegészítő program igazgatása. Ezt a feladatát a Közös Kutatóközpont teljes mértékben a kiegészítő kutatási program címzett bevételeiből finanszírozza.
Külső munkatársak	Nem alkalmazandó.

¹⁸ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

¹⁹ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés

- ☐ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belüli átcsoportosítás révén.
- ☐ a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.
- ☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés

- ☐ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- ☒ előírányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyre)

	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.			Összesen
Hollandia	5 440	6 925	6 925	6 925				26 215
Franciaország	0,150	0,150	0,150	0,150				0,600
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN	5 590	7 075	7 075	7 075				26 815

A bevételre gyakorolt becsült hatás

- ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☒ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
- ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
- ☒ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást
- kérjük, adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☒

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdeményezés hatása ²⁰			
		2024. év	2025. év	2026. év	2027. év
6221. jogcím		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

6 2 2 1. jogcím

A nagyfluxusú reaktor üzemeltetéséből származó bevételek – Címzett bevétel

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

A kiegészítő kutatási program finanszírozását a részt vevő tagállamok hozzájárulásai biztosítják; az összegek meghatározása a 2024–2027-es időszak költségvetése alapján történt.

²⁰

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a beszedési költségekre levont 20 %-kal csökkentett bruttó összegnek felel meg.